

Összefoglaló

a fiatalok munkaerő-piaci helyzetéről a koronavírus-járvány idején és tájékoztatás az *Individual Placement and Support for NEETs through Education Youth Technology Platform (IPS4NEETs)* című projektről

A koronavírus-járvány szinte minden ember életét érintette valamilyen módon hazánkban és a világ számos részében, így a fiatalokét is. Az őket érintő kihívások és nehézségek – többek között a munkanélküliség emelkedése –, valamint a koronavírus okozta válság elhúzódása olyan komplex programok elindítását indokolja, melyek elsődleges célja a fiatalok elhelyezkedésének (képzésben vagy foglalkoztatásban) elősegítése. Az öt európai ország részvételével zajló, 2018 októberében elindított *Individual Placement and Support for NEETs through Education Youth Technology Platform (IPS4NEETS)* című projekt éppen e cél hatékony megvalósulását helyezi a fókuszba.

Bár a fiatalabb generációknak a koronavírus-járvány egészségügyi kockázataival kevésbé kellett számolniuk, de a mindennapi életük, az iskola és a munkavállalás terén sok új kihívással és nehézséggel találkozhattak.

A fiatalok helyzetét a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) is vizsgálta (ILO, 2020).¹ A szervezet felhívja a figyelmet arra, hogy a fiatalok a következő nehézségekkel szembesülnek világszerte a járvány hatásai következtében hozott korlátozások miatt:

- az iskolák bezárása, vagy a távoktatás;
- a távoktatás sok fiatal esetében nehezíti az iskolai helytállást részben a digitális hozzáférés nehézségei, részben az egyes tanulók esetében hatékonyabb személyes oktatás hiánya miatt;
- ezért várhatóan lesznek fiatalok, akik lemaradnak az oktatásban, megnő az iskolai lemorzsolódás kockázata;
- az elszigetelődés és a kortárs kapcsolatok hiánya növelte a depresszió és a mentális betegségek kockázatát;
- sok fiatal veszítette el munkáját, és csökkentek azok a rugalmas munkavállalási lehetőségek, amik a fiatalok számára akár tanulás mellett is elérhetőek voltak;
- emiatt sok fiatalnak csökkent a jövedelme;
- a munkaerőpiacra frissen kilépő fiatalok nehezebben találnak munkát, a munkanélküli karrierkezdés pedig hosszú távon is befolyásolja kilátásaikat.

Az Európai Unióban a munkanélküliek száma közel 5%-kal nőtt a 15-19 éves korosztályban, és 3%-kal a 20-24 évesek körében, míg az idősebbek esetében jóval kisebb az emelkedés (Eurostat, 2020). Következtetésképp Európa-szerte növekszik a fiatalok körében a munkanélküliség. Hazánkban jobb a

¹ Elérhető: https://www.ilo.org/global/topics/youth-employment/publications/WCMS_753026/lang-en/index.htm Letöltve: 2020.02.05.

helyzet, hiszen kevésbé nőtt az álláskeresők aránya az európai átlagnál, azonban a fiatalok körében Magyarországon is emelkedett ez az arány.

A koronavírus okozta válság elhúzódása oda vezethet, hogy kialakul egy ún. „lock-down” (vagy karantén) generáció, akiknek közös élménye lesz a vírus és a vírus miatti korlátozások. Emellett annak a veszélye is fennáll, hogy a fiatalok egyre nagyobb része szembesül majd nehézségekkel a munkaerőpiacon. A korábbi válság tapasztalatai alapján kiemelt figyelmet kell fordítani a fiatal generációra. Részben a lehető legtöbb fiatal esetén meg kell előzni, hogy pályájukat álláskeresőként kezdjék. Emellett komplex programokkal kell segíteni, hogy az álláskeresők minél előbb képzésben részesüljenek, vagy munkatapasztalatot szerezzenek. ([A HÉTFA Kutatóintézet 2019-ben tett ajánlásokat](#) a tartós munkanélküli, fiatal és 50 év feletti álláskeresők munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatban.²⁾

A Ljudska univerza Ptuj koordinálásában 2018 októberében elindított *Individual Placement and Support for NEETs through Education Youth Technology Platform (IPS4NEETS)* című projekt egyéni támogatást nyújt három országban – Magyarországon, Szlovéniában és Romániában – azon 15-29 év közötti fiatal felnőttek számára, akik nem vesznek részt foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben³.

A projekt az EGT és Norvég Alapok (EEA and Norway Grants) finanszírozásában valósul meg. A konzorciumot alkotó öt szervezet – a szlovén Ljudska univerza Ptuj, a magyar Interregió Fórum Egyesület, a román Asociatia EIVA, a norvég Fønix AS és a spanyol a Tesla Technologies & Software SL – célja, hogy személyre szabott megközelítéssel és irányított útmutatással hatékonyan felkészítse a NEET fiatalokat a munkaerő-piaci részvételre.

A norvég Fønix AS szakértői partnerként vesz részt a projektben, és legfőbb feladata, hogy átadja az ún. egyéni elhelyezés és támogatás (Individual Placement and Support – IPS) módszertanát a résztvevő partnerországoknak. E célkitűzés megvalósítása érdekében különböző tréningek keretében összesen 60 magyar, román és szlovén tanácsadónak (coach-nak) nyújtottak képzést a nemzetközileg elfogadott módszertan használatáról. Az IPS modell azon a feltételezésen alapul, hogy a munkavállalás lehetőségét biztosítani kell minden olyan fiatalnak, aki hajlandó és képes dolgozni. Az egyéni okok (pl. mentális zavarok, egészségi állapot) mellett azonban a különböző társadalmi struktúrák és gazdasági tényezők is akadályozhatják a fiatalok bevonását a munkaerőpiacra. Az IPS módszertan kiváltképp alkalmas a fiatalok munkaerőpiacra lépésének irányításához, hiszen az alkalmazott egyéni és integrált megközelítés magában foglalja a foglalkoztatás előtti, az álláskeresés időtartama alatti és akár a foglalkoztatás ideje alatt történő megfigyelésüket is.

² <http://hetfa.hu/2019/12/20/a-tartos-munkanelkuliek-valamint-az-50-ev-feletti-es-a-fiatal-allaskeresok-munkaeropi-aci-integraciojanak-lehetosegei/>

³ A továbbiakban: NEET (Not in Education, Employment, or Training) fiatalok.

Az IPS módszertan használatának maximalizálása és a tanácsadók munkájának megkönnyítése érdekében a partnerség egy olyan alkalmazást is kifejlesztett, amely lehetővé teszi az ügyfelek digitális nyilvántartását, a kitűzött célok (pl. foglalkoztatás, oktatás, képzés) megvalósulásának nyomon követését, a tanácsadás lépéseinek strukturált meghatározását. A képzésben részt vevő tanácsadók 2020 januárjában kezdték el a fiatalokkal a munkát, így a koronavírus-járvány és az ebből fakadó – fentebb részletezett – kihívások jelentős hatással voltak a projektben végzett munkájukra. Mindazonáltal, az IPS módszertan alkalmazásának első sikerei már egy év elteltével is mérhetőek. Eddig a három említett európai országban összesen közel 400 fiatal, köztük 135 magyar kapott segítséget a projekt tanácsadóitól – közülük 92-en találtak munkát. A projekt egészét nézve a regisztrált fiatalok közel fele elérte a kitűzött célt: a foglalkoztatást vagy az oktatásba való befogadást.

A projekt befejezésének várható időpontja: 2021. december 31.

A projektről bővebb információt a <https://neetseducation.com/> oldalon olvashatnak.

További információ kérhető:

Balázs Zsuzsanna Mária, projektmenedzser
zsuzsanna.balazs@interregioforum.hu
+36 30/579 19 88

Budapest, 2021. 02. 05.